

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

1. Ο βάνουσος τρόπος, μέ τόν όποιο τέθηκε από τήν πλευρά του Κράτους τό θέμα τής άναγραφής ή όχι του θρησκεύματος στις νέες ταυτότητες, μετέβαλε ένα φαινομενικά άδιάφορο θέμα σέ εθνικό πρόβλημα, καί γιά τόν Όρθόδοξο Λαό μας σέ όμολογία Πίστewας. Διότι είδε νά ύποτιμάται καί νά περιφρονείται ή πίστη του, πού δέν είναι ένα άπλό στοιχείο τής άτομικής μας ταυτότητας, αλλά άδιαφιλονίκητο συστατικό τής συλλογικής - εθνικής ταυτότητάς μας. Μόνο άφελείς ή συνειδητά αντίθεοι θά μπορούσαν νά έξισώσουν τήν Πίστη μας μέ τό χρώμα τών ματιών μας ή τις άθλητικές προτιμήσεις μας. Καί μόνο αυτός ό λόγος, ύποστηριζόμενος από ύπεύθυνα καί κρατικά χείλη, φανερώνει τήν ούσία του προβλήματος. Έμεις οι Όρθόδοξοι, δεκαετίες τώρα, χρησιμοποιούμε τή φράση «χριστιανός τής ταυτότητας», γιά νά χαρακτηρίσουμε τήν άπουσία σχέσης μέ τήν εκκλησιαστική ζωή (μυστηριακή καί λατρευτική). Τώρα όμως ή πεισματική έμμονή στην άπάλειψη του θρησκεύματος, φανερώνει τις προθέσεις τών κρατούντων. Διότι ή άναφορά του θρησκεύματος είναι ή κορυφή του παγόβουνου καί ή άρχή μιās σειράς μέτρων,

πού άποσκοπούν στην άποσύνδεση τής Όρθοδοξίας από όλες τις δομές του Έθνικου μας βίου. Καί αυτά τά μέτρα έσπευσε νά έξαγγείλει ό κ. Υπουργός Δικαιοσύνης, άποδεικνύοντας ότι τά παραπάνω δέν κινούνται στο χώρο τής φαντασίας.

2. Τό ζήτημα τής άναγραφής ή όχι του θρησκεύματος μας στις νέες ταυτότητες έφερε στην έπιφάνεια τή σχέση καί σύνδεση επί είκοσι αιώνες τώρα τής Όρθοδοξίας μέ τό Έθνος μας, τήν όποία κάποιοι θέλουν νά άμφισβητήσουν. Τήν ένότητα αυτή έπιβεβαιώνουν οι «Δοξολογίες» στις Έθνικές Έορτές μας, στις όποιες μετέχει καί ή Πολιτεία γιά νά εύχαριστήσει τόν Τριαδικό Θεό μας γιά τήν άπελευθέρωση, άποκατάσταση ή σωτηρία του «εύσεβοϋς ήμών Έθνους». Σήμερα όμως κάποιοι, πού έχουν χάσει στην καρδιά καί τήν ύπαρξή τους αυτή τή σύνδεση Πίστewας καί Πατρίδος, βιάζουν τά πράγματα, γιά νά προχωρήσουμε σέ ένα ά-θρησκο Κράτος, πού μέ τούς Νόμους του θά άποκόψει τό Έθνος μας από τήν πηγή τής ζωής καί δυνάμης του, πού είναι ή Όρθόδοξη Πίστη μας. Αυτή είναι ή έννοια, πού προσλαμβάνει ή διαβόητη φράση «χωρισμός Έκκλησίας καί Πο-

**Η Έκκλησία μιλάει στά παιδιά της
μέ τή γλώσσα τής Εύθύνης,
τής Άλήθειας καί τής Άγάπης**

**ΜΑΪΟΣ
2000**

26

λιτείας». Διότι ο διοικητικός «χωρισμός» υπάρχει και διασφαλίζεται με τους Ίερούς Κανόνες («ή παπάς - παπάς ή ζευγάς - ζευγάς» λέει θυμόσοφα ο Λαός μας), στο πνεύμα της δοκιμασμένης επί αιώνες «συναλληλίας», συνεργασίας δηλαδή των δύο Διακονιών του έθνικού μας βίου (της Πολιτείας και της Εκκλησιαστικής Ίεραρχίας και γενικότερα του Κλήρου) για την διακονία - υπηρεσία του «αυτοκράτορος» Λαού, όπως διεκήρυττε ο μεγάλος Ρήγας. Και η Πολιτεία υπηρετεί τον Λαό (ύπουργός σημαίνει υπηρέτης, όχι άρχοντας), και οι Εκκλησιαστικοί Ποιμένες δεν είναι κοσμικοί άρχοντες, αλλά διάκονοι (ύπουργοί) του Λαού μας. Τό Σύνταγμά μας, έξ άλλου, μέ τό 13ο άρθρο του κατοχυρώνει και προασπίζει τή θρησκευτική έλευθερία, όποτε όποια άλλη «γνωστή» πίστη, πού δεν ύπονομεύει τήν ύπόσταση του Έθνους, είναι «έλευθερη» και προστατεύεται από τούς νόμους του Κράτους. Άλλωστε, τό πρόβλημα μέ τίς «θρησκευτικές μειονότητες» στη χώρα μας, δέ είναι ή διαφορά τους στό θρήσκευμα πού επιλέγουν, αλλά οι έξαρτήσεις τους από έξωελλαδικά Κέντρα και οι έντολές πού παίρνουν από αυτά.

3. Τό ανελεύθερο και αντιδημοκρατικό μέτρο νά μήν έχει ο Έλληνας Όρθόδοξος τή δυνατότητα νά δηλωθεί στην ταυτότητα ή σχέση του μέ τήν Όρθόδοξη παράδοσή του και τήν Εκκλησία του, φανερώνει τήν επιθυμία πολιτειακών παραγόντων —και τήν έκφράζουν άπροκάλυπτα— νά θεωρηθεί ή Όρθόδοξη ιδιωτική ύπόθεση του Έλληνα πολίτη. Έν τούτοις τό κύριο στοιχείο, πού έκφράζει τήν έθνική μας ιδιαιτερότητα, είναι ή Όρθόδοξη. Διότι ο «Καθολικισμός» και οι διάφοροι «Προτεσταντισμοί» είναι δημιουργήματα της (Δυτικής) Εύρώπης, πού έχουν εισαχθεί στην χώρα μας, όπως και όλες οι εύρωπαϊκές πολιτικοκοινωνικές ιδεολογίες. Τό μόνο πού διατηρεί τόν Έλληνα ως Έλληνα στην Ένωμένη Εύρώπη είναι ή Όρθόδοξη και ο ζυμωμένος μέ αυτήν πολιτισμός του, μέσα στον όποιο αναπτύσσονται και ζούν και οι Έλληνες, πού έχουν όποιαδήποτε άλλη πίστη. Έμεϊς θέλουμε νά είμαστε Έλληνες στην Ένωμένη Εύρώπη και όχι απλά Εύρωπαίοι, διότι Εύρωπαίοι ήμασταν, πριν άκόμη ή υπόλοιπη Εύρώπη συνειδητοποιήσει τήν ταυτότητά της. Άν χαθεί

—και εκεί μās κατευθύνουν— ή έλληνορθόδοξη ταυτότητά μας, τότε οι μόνοι πού θά διεκδικούν τελικά τό έλληνικό όνομα, θά είναι οι Σκοπιανοί ως «Μακεδόνες», άπόγονοι —δῆθεν— των αρχαίων Έλλήνων!

Μέ τήν έπιβολή της μή αναγραφής του θρησκεύματος δεν πλήττεται μόνο ή θρησκευτική έλευθερία, αλλά και ή Όρθόδοξη Πίστη κηρύσσεται «έν διωγμῶ». Άν μάλιστα έπιβληθεί ή άπάλειψη και της «έθνικότητας», όπως έπίσημα λέγεται, τότε καταδικάζεται ο Έλληνισμός σέ πλήρη άποχρωματισμό και τελικά σέ αυτοκτονία. Διότι, έτσι, άφελληνίζεται πολιτειακά ο Έλληνας και άποσυνδέεται από τά δύο συνάλληλα και άλληλένδετα συστατικά της ιστορικής ταυτότητάς του, πού είναι συγχρόνως και τά δυναμογόνα στοιχεία της ιστορικής συνέχειας και συνοχής του. Άνεξάρτητα από τίς άτέλειες των προσώπων και τίς όποιες ασυνέπειές τους, τό Έθνος μας ως Έλληνορθόδοξο έπιβίωσε και μεγαλούργησε, όπως διακήρυξε μέ στεντόρεια φωνή τόν περασμένο αιώνα ο έθνικός μας ιστορικός Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος. Αυτός καθιέρωσε τόν όρο «χριστιανικός Έλληνισμός» και σ' αυτή τήν ένωση βλέπει τόν πρωταγωνιστικό ρόλο του Έλληνισμού στην ιστορία.

4. Η κοσμογονική συνάντηση και ένωση του Έλληνισμού και του Χριστιανισμού, ως πατερικής Όρθοδοξίας, αρχίζει ήδη στην Καινή Διαθήκη, μετά τήν Πεντηκοστή και τήν εμφάνιση στην ιστορία της Εκκλησίας ως «σώματος Χριστού». Μέ μία εύθύγραμμη κίνηση προχωρήσαμε οι Έλληνες από τήν «Εκκλησία του Δήμου» στην «Εκκλησία του Χριστού». Ο Χριστός μας πριν από τό Πάθος και τήν Άνάστασή Του συνδύασε τήν «ώρα» της «δόξας» Του, δηλαδή του σταυρικού Του θανάτου, μέ τήν επιθυμία των Έλλήνων νά Τόν γνωρίσουν. Διότι ο Έλληνισμός θά δεχθεί τό Εύαγγέλιό Του, πού ο φαρισαϊκός Ίουδαϊσμός απέρριψε, και θά καταξιωθεί σέ άπόστολο και κήρυκα της Πίστεώς Του. Οι «έλληνιστές» (Πράξ. 6,1), όπως οι Έπτά Διάκονοι και κυρίως ο Άπόστολος Παύλος, θά ισχυροποιήσουν τόν σύνδεσμο του Έλληνισμού μέ τήν Χριστιανική Πίστη, ένω μετά τό 70 μ.Χ. (καταστροφή των Ίεροσολύμων από τόν αυτοκράτορα Τίτο) οι Έλληνες θά άποβούν πρωτότο-

κοι ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς (Ρωμ. 8,29) στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐκκλησιαζομένη καὶ αὐτὴ καὶ γίνεται «ἐκκλησιαστικὴ ἑλληνικὴ», ὅπως ἡ γλῶσσα τῆς Π. Διαθήκης ἤδη ἀπὸ τὸν 3ο-2ο π.Χ. αἰῶνα, τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ τῶν Ἱερῶν Συνόδων. Ὁ χαρακτήρας τῆς Ἐκκλησίας σ' ὅλο τὸ φάσμα τῶν δομῶν καὶ λειτουργιῶν τῆς ἐγένε ἀμετάκλητα ἑλληνικὸς.

Ὁ Ἑλληνισμὸς σῶθηκε καὶ ἐπιβίωσε μέσα στοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, στήν Ἐκκλησία, ὡς «ἐν Χριστῷ κοινωνία», καὶ ἐνώθηκε μέ τὴν Ὁρθοδοξία, τὸν αὐθεντικὰ χριστιανικὸ τρόπο σκέψεως καὶ ὑπάρξεως, ὅπως διασώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες μας καὶ διασφαλίσθηκε στίς Οἰκουμενικὰ Συνόδους. Μέσα στήν Ἐκκλησία - Ὁρθοδοξία σῶθηκαν ὅλα τὰ ὑγιῆ καὶ γόνιμα στοιχεῖα τῆς ἑλληνικότητος, ἢ ὅποια —μέ τοὺς αὐθεντικούς ἐκπροσώπους τῆς— διαμόρφωσε τὴν ὑψηλότερη λυτρωτικὴ ἀναζήτηση στὸν ἀρχαῖο κόσμον («ζήτησις ἀληθείας») καὶ γι' αὐτὸ ὄχι μόνον δέχθηκε τὸν Χριστὸ ὡς Θεὸ καὶ Σωτῆρα (πρβλ. Πράξ. 17, 16), ἀλλὰ καὶ ἀναδειχθηκε σὲ ἱστορικὴ σάρκα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀνθρώπινη φύση τῆς θεανθρώπινης ἔνωσης τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη τιμὴ γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνας, διότι ὁδηγήσαμε καὶ τοὺς ἄλλους λαοὺς στήν ἐν Χριστῷ σωτηρία. Ἡ ἐθνικὴ μας ὑπόσταση σῶθηκε μέ τοὺς Ὁρθοδόξους μέσα στοῦ Βυζάντιο - Ρωμανία, τὴν αὐτοκρατορία τῆς Νέας Ρώμης, καὶ κυρίως στὰ χρόνια τῆς μακροχρονῆς δουλείας μας, πού ἀρχίζει τὸν 7ο αἰῶνα μέ τὴν ἀραβοκρατία, γιὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, καὶ συνεχίσθηκε μέ τὴν ὀθωμανοκρατία καὶ λατινοκρατία ὡς τὴ νεώτερη ἀγγλοκρατία γιὰ τὰ Ἐπτάνησα (1809/15-1864) καὶ τὴν Κύπρο (1878 κ.έ.). Ὅσοι ἀποκόπτονταν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ Κοινωνία, ἔχαναν καὶ τὴν ἑλληνικότητά τους. Αὐτὸ σημαίνουν τὰ ρήματα «φραγεύω» καὶ «τουρκεύω». Ἕλληνας ἔμειναν ὅσοι παρέμειναν Ὁρθόδοξοι. Εἶναι αὐτοὶ πού ἀρνήθηκαν, μέχρι μαρτυρίου ἀκόμη, νὰ φραγεύσουν ἢ νὰ τουρκεύσουν. Οἱ Ἕλληνας τῆς Κεντρικῆς Μικρασίας ἔχασαν τὴν γλῶσσα τους, ἀλλὰ σώζοντας τὴν πίστη τους ἔμειναν καὶ Ἕλληνας. Ἀντίθετα, οἱ Βαλαάδες τῆς Δ. Μακεδονίας κράτησαν μὲν τὴν γλῶσσα τους, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν τοὺς ἐμπόδισε νὰ τουρκεύ-

σουν, διότι ἔχασαν τὴν ὀρθόδοξη Πίστη τους. Ἡ Ἐκκλησία μέ τὴ λατρεία τῆς ἐγένε ἡ Κιβωτὸς τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἐθνικότητάς μας, δηλαδή τῆς Ταυτότητάς μας. Ὅπως εἶπε ἕνας Δυτικὸς σοφός, ὁ Ἑλληνισμὸς σώζεται μέσα στήν Ὁρθοδοξία!

5. Ὁ ὑπόδουλος Ἑλληνισμὸς ἐφθασε στοῦ 21 μὲ ἀκμαῖο τὸ ἑλληνορθόδοξο φρόνημά του. Τὴν ἑλληνικὴ πατρίδα ἐλευθέρωσαν οἱ ἀγωνιστὲς πού εἶχαν ζωντανὴ σχέση μέ τὴν Πίστη τους. Οἱ Διαφωτιστὲς δὲν πολέμησαν, οἱ Παπικοὶ εἶχαν ἐντολὲς ἀπὸ τὴ Ρώμη καὶ τὴ Γαλλία, τοὺς Προστάτες τους, νὰ μὴ συμπράξουν στὸν Ἀγῶνα, καὶ ὅσοι γίνονταν Προτεστάντες, ὑπάκουαν στίς Μεγάλες Εὐρωπαϊκὲς Δυνάμεις. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Μακρυγιάννη στὸν Γάλλο Μαλέρμπ δείχνει τὴ σύνδεση τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ 21 καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας: «...Πρᾶγμα τζιβαίρικόν καὶ πολῦτιμον, ὅπου τὸ βαστήξαμε εἰς τὴν τυραγνία τοῦ Τούρκου, δὲν τὸ δίνομεν τώρα, οὔτε τὸ καταφρονούμεν οἱ Ἕλληνες... Καὶ ὄχι τοῦ λόγου σου νὰ μοῦ τὸ εἰπῆς, δὲν σ' ἀκούγω, ἀλλὰ κι ὁ Θεὸς ὁ δικός σου νὰ μοῦ τὸ εἰπῆ (νὰ ἀλλάξω τὴν πίστη μου) δὲν σαλεύει τὸ μάτι μου...». Ἡ ἀπάντηση τοῦ Μακρυγιάννη δείχνει ὅλο τὸ ἑλληνορθόδοξο μεγαλεῖο. Καὶ ὁ κορυφαῖος ἱστορικὸς τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, καθηγ. Ἀπ. Βακαλόπουλος, μαρτυρεῖ ὅτι στήν διάρκεια τῆς δουλείας ἡ Ὁρθοδοξία «ἦταν κάτι παραπάνω ἀπὸ θρησκευτικὸ δόγμα. Ἦταν τὸ πνευματικὸ πλαίσιο, μέσα στοῦ ὅποιο ἐκφραζόταν ἡ ἐθνικὴ τους συνείδηση, ὀλόκληρος ὁ κόσμος τους, πού ἐκλείνε μέσα του τὸ ἐνδοξον παρελθόν καὶ τίς ἐλπίδες ἀπολυτρώσεως». Καὶ ὁ Θ. Κολοκοτρώνης ἔλεγε στοὺς μαθητὲς τοῦ Ἀ' Γυμνασίου στήν Πνύκα, ὅτι ἡ ἐπανάσταση ἐγένε πρῶτα γιὰ τὴν Πίστη καὶ μετὰ γιὰ τὴν Πατρίδα. Ἡ ἐπαναστατικὴ προκήρυξη, ἄλλωστε, τοῦ Ἀλεξ. Ὑψηλάντη τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1821 ἔφερε τὸν τίτλο: «Μάχου ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος». Ἀλλὰ καὶ ὁ πιστὸς ὀρθόδοξος Κυβερνήτης μας Ἰ. Καποδίστριας διεκήρυττε: «Ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία (= ἡ Ὁρθοδοξία) ἐσυντήρησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ γλῶσσαν καὶ πατρίδα καὶ ἀρχαίας καὶ ἐνδόξους ἀναμνήσεις, καὶ ἐξαναχάρισεν εἰς αὐτοὺς τὴν πολιτικὴν ὑπαρξιν, τῆς ὁποίας εἶναι στύλος καὶ ἐδραῖωμα».

Πῶς εἶναι δυνατόν, λοιπόν, νὰ ἐγκαταλεί-

ψει ό Έλληνας τήν Πίστη του και νά δεχθεί τήν όποιαδήποτε μείωσή της; Πώς είναι δυνατόν νά άρνηθει τήν έλληνορθόδοξη ταυτότητά του; Ό Έλληνας νιώθει υπερήφανος γιά τήν Πίστη του, άκόμη και ό φαινομενικά άδιάφορος, διότι μέσα σ' αυτήν δοξάζεται και μεγαλουργεί στους αιώνες. Δέν θέλει νά γίνει γενίτσαρος ούτε πρός τήν τουρκιά, ούτε πρός τήν φραγκιά. Σέβεται, όπως ό Μακρυγιάννης, κάθε άλλη πίστη, αλλά άπαιτεί νά σέβονται και οι άλλοι τή δική του Πίστη. Όδηγοί σ' αυτό είναι οι Μάρτυρές μας. Γιά τήν πίστη του Χριστού μαρτυρούν σ' όλους τούς αιώνες, από τόν πρωτομάρτυρα Στέφανο ως τόν άγιο Γεώργιο Ίωαννίνων (1838) και τούς άκόμη νεωτέρους μάρτυρές μας. Έπειδή δέ γίνεται λόγος και γιά τήν Εύρώπη, όπτι αυτή άπαιτεί τίς σχεδιαζόμενες άντορθόδοξες ενέργειες, θά υπενθυμίσουμε ότι τό 1981, πού ή Ελλάδα υπέγραψε τήν ένταξή της στην Ένωμένη Εύρώπη, ή παγκόσμια έγκυρη γαλλική έφημερίδα «Le Monde» έγραφε ότι «ή χώρα της Φιλοκαλίας εισέρχεται στην Εύρώπη». Η χώρα, δηλαδή, της πατερικής Όρθοδοξίας. Μόνο οι διευθύνοντες τό Μουσείο της Εύρώπης όμολογούν ότι δέν χωράμε σ' αυτό ως Όρθόδοξοι, δείχνοντας έτσι, όχι μόνο τήν ιστορική άγνοιά τους, αλλά και τή στάση της «άλλης Εύρώπης» άπέναντί μας.

6. Η Όρθοδοξία όμως δέν είναι γιά τόν Έλληνισμό υπόθεση μόνο του παρελθόντος. Από μεγάλους του πνεύματος άναγνωρίζεται και σήμερα ως ή ψυχή, ή δύναμη και τό καύχημά του. Ό μεγάλος άγγλος ιστορικός Στήβεν Ράνσιμαν καλεϊ τούς Έλληνες νά κρατήσουν τήν όρθόδοξη ταυτότητά τους, γιά νά έχουν μέλλον και πολιτισμική προσφορά στόν 21ο αιώνα. Ό γνωστός Γάλλος συγγραφέας Ζάκ Λακαριέρ δήλωσε στό ΒΗΜΑ της 6.12.98 ότι «γιά έναν Έλληνα ή Όρθοδοξία είναι τό σπίτι του». Και δέν είναι οι μόνοι, πού μιλούν μέ αυτό τόν τρόπο γιά τήν «άσύγχυτη και άδιαίρετη» ένωση του Έθνους μας μέ τήν Όρθοδοξία. Και δέν είναι μόνο οι ξένοι πού καταλήγουν σέ παρόμοια συμπερά-

σματα. Θά περιορισθοΰμε στην άληθινή όμολογία πίστεως του γνωστού Έλληνα Καθηγητού και έπιφανούς Γλωσσολόγου κ. Γεωργ. Μπαμπινιώτη: «Γιά μένα», έγραφε στό ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, στίς 19.4.1998, «ή Όρθοδοξία είναι στοιχείο άχώριστο, συνυφασμένο μέ τή συνείδησή μου ως Έλληνα... Η έννοια του Γένους λ.χ. πού σφράγισε τόν Έλληνισμό στην τουρκοκρατία, αναδύθηκε μέσα από τήν υπόδουλη πατρίδα, τήν κοινή όρθόδοξη Πίστη και τήν κοινή έλληνική γλώσσα. Και σήμερα άκόμη έννοιες, όπως όμογενής και όμογένεια, δέν νοούνται έξω από τήν Όρθόδοξη Εκκλησία... Όποιος μιλάει γιά Όρθοδοξία έρήμην του Έλληνισμού, νομίζω ότι ματαιοπονεί: όποιος όμως μιλάει γιά Έλληνισμό έρήμην της Όρθοδοξίας κάνει κάτι χειρότερο: άσχημονεί».

Ό κ. Καθηγητής θίγει, έτσι, τό θέμα της ένότητας και συνοχής μας ως Έθνους, όχι μόνο στό Έλληνικό Κράτος, αλλά και στόν Οικουμενικό Έλληνισμό (Διασπορά). Τό κύριο στοιχείο ένότητας είναι ή Εκκλησία - Όρθοδοξία. Ένώ όλα τά άλλα (ιδεολογίες, κομματικές παρατάξεις, γλωσσικές διαφορές, άθλητικές όμαδοποιήσεις κ.λπ.) διχάζουν, ή Πίστη μας είναι ή μόνη πού ένώνει. Αυτό τό ζούν και οι άλλοι Όρθόδοξοι σ' όλο τόν κόσμο, πού βλέπουν τούς Έλληνες ως πνευματικούς πατέρες και όδηγούς τους. Τήν έπιχειρούμενη από μās διαγραφή τώσων αιώνων ιστορίας και της μεγαλειώδους έλληνορθόδοξης πολιτισμικής διάρκειάς μας, αυτοί, πού δοκίμασαν όλόκληρη τή δυτική δυναστεία, διότι έζησαν και τήν μπολσεβικική περίοδο τους, δέν θά μās τή συγχωρήσουν ποτέ!

Έλπίζουμε ό Θεός νά φωτίσει νά επικρατήσει πνεΰμα αυτοσυγκράτησης και προσευχητικής ύπομονής στό Λαό μας, πού είναι «ποίμνιο» και της Πολιτείας και της Εκκλησίας, ώστε νά επικρατήσει τελικά αυτό πού συμφέρει τό Έθνος μας και τήν άναγκαία ένότητά του.

«ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ». Έκδοση της Επικοινωνιακής και Μορφωτικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (Κλάδος Εκδόσεων), Ιασιου 1 - 115 21 Αθήνα, τηλέφωνο 7226312. Διανέμονται δωρεάν με τη φροντίδα τών Ιερών Μητροπόλεων.

Τυπας Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος